

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesec. Manuscrise nu se re-
trimite!

Birourile de anuțieri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budolf Mosse, Hausenstein & Vogler
(Otto Müll), Heinrich Schalek, Alois
Berni, M. Dukas, A. Oppel, J. Dem-
mberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garzonă pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 211.

Brașov, Joi 21 Septembrie (3 Octombrie)

1889.

Nou abonament
la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octombrie 1889 stilul vechiu
s'a deschis nou abonament la care in-
vităm pe toți amicii și sprijinitorii foicei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou,
să binevoască a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Austro-Ungaria și politica ei interioară.

III

Din concluderile articolului
foicei germane „Allgemeine Ztg.”,
despre care am vorbit în nume-
rii premergători, rezultă înainte
de toate, că Germanii austriaci ar
fi tractați cu dușmănie de către
guvernul Taaffe și că de aceea
s'ar pute forma și în sinul lor
o iridentă, care ar fi mai peri-
culosă pentru monarhia ca ori și
care alta.

Acum cui s'e credi mai an-
tău, Germanilor, cari se plâng
de slavizare, ori Cehilor, cari se
plâng de germanizare?

Judecând după starea reală
a lucrurilor în Austria și după
mersul dezvoltării interioare de
dece ani încoace, de când este la
cârmă contele Taaffe, trebuie să
dicem, că și unii și alții esage-
reză, der decât în v' o privință este
fundată temerea de desnaționali-
zare, atunci nu Germanii, cari au
fost în toate timpurile cei mai fa-
vorizați de sorțe, cei mai mult

crutați, ci naționalitățile slave din
Austria au causă de a nutri această
temere.

Dovadă este însuși rezultatul
regimului de dece ani al con-
tului Taaffe, care cu toate silințele
ce și le-a dat de a împăca pe
Cehi, realizând principiul egalei
îndreptăți naționale pe temeiul
constituției austriace, n'a putut
s'e mulțămescă din cauză că a
ținut totdeauna prea multă cont
de Germanii și de dorințele lor.

Cauza ade erată a nemulțu-
mirei partidei germane din Aus-
tria nu este pericolul de desna-
ționalizare, care n'a existat și nu
există nici ađ pentru ea, ci este
temerea, că elementul german
va fi silit cu timpul a împărți
influența și puterea s'a în stat
cu naționalitățile slave și a re-
nunța pentru totdeauna la supre-
mația lui.

Nu mai este der în realitate
cestiunea egalei îndreptăți na-
ționale, care preocupă pe națio-
naliștii germani, căci această egală
îndreptăție nimeni nu cutază a li-o
denega, ci este cestiunea de pu-
tere națională, care-i face să fiă
nemulțumiți cu regimul actual.

Cine se domnescă în Austria?
Acosta cestiune este ađ cu atât
mai mult la ordinea zilei cu
cât exemplul cel rău, pe care îl
dau Ungurii, întărește pe Ger-
mani în credința, că și în Aus-
tria numai un singur element
pote fi „purătorul ideii de
stat”.

Și fiindcă Cehii vedă la ce
șintesc contrarii lor naționali,
vor și ei la rândul lor s'e și
asigure un cerc de putere și de
influență națională de sine stătă-
tor în monarhia, ca garanția
pentru dezvoltarea viitoare națio-
nalității lor și de aceea pretind
recunoșterea dreptului public al
Boemiei și încoronarea.

În asemni împrejurări nu este
nicidecum lucru ușor pentru gu-

vernul Taaffe de a ține cumpăna
egalei îndreptăți și de a înainta
pe drumul de mijloc, căci, pre-
cum dovedesc faptele, el aci
intră în conflict cu unii, aci cu alții.

Politicul german delat „Allg.
Ztg.” mai impută guvernului aus-
triac, că desconsideră pe Italianii
din Austria de sud și pe Rutenii
din Galiția.

Cât pentru Italianii nu li s'a
intemplată nici o nedreptăție, căci
ei fiind în mare minoritate nu
pot pretinde a predomina pe Slavii
din acele părți și nimeni nu s'a
atins de egala lor îndreptăție
garantată de legile austriace.

Nu totu aceeași se poate dice
despre tractarea Rutenilor din
Galiția. Aceștia în adevăr sunt
ađi asupriți de nobilimea polonă
și contele Taaffe trebuie să tacă,
pentru că Polonii fac ađ parte
din guvern.

Der, întrebăm, ore le-a mers
mai bine Rutenilor sub guver-
nul suprematist german de
mai înainte, sub Auersperg și cei-
lalți centraliști? Ore nu tocmai
Germanii au fost aceia, cari au
dat mai întâu mâna cu nobi-
limea polonă spre ași asigura su-
premația lor în stat?

Ajungându partida germană
erăși la putere e der puțină spe-
ranță, că sorțea Rutenilor se va
îmbunătăți, der continuându-se po-
litica inaugurată de cabinetul
Taaffe e speranță, că cu timpul
li se va face și lor dreptate, de-
orece acesta politică tinde a rea-
liza în întregu imperiul egala în-
dreptăție națională, și nu se ba-
seză pe preponderanța unei sin-
gure rase.

Face rău guvernul Taaffe că
nu intervine în favoarea Rutenilor,
der pote că ii sunt deocamdată
măni legate, din cauza raportu-
rilor încălcite din intrul monar-
chiei.

Un mare păcat însă are fără
îndoială contele Taaffe, care îi în-

greunază foarte mult problema
ce și-a pus-o, și acesta este, că
nu se pote emancipa cât de cât
de sub influența aristocrației, îm-
prejurare care a născut mari ne-
mulțămiri nu numai în Galiția ci
și în Boemia.

De aceea în dilema, în care
a intrat nu-i rămâne alta cabi-
netului Taaffe, decât vrea să re-
alizeze programa, decât ca în vii-
tor să se razime mai mult pe
popore, ca pe nobilimea lor și să
stăruiască în totă sinceritatea a
face dreptate în măsură egală tu-
turor naționalităților, fără de
nici o părtinire.

Numai un regim de strictă
dreptate și nepărtinire pote salva
interesele de viață ale acestei mo-
narchii poliglote și ca să se sta-
bilească acesta pentru durată, e
de lipsă a renunța odată pentru
totdeauna la ideea de a guverna
numai cu ajutorul unui singur
element, fiă și relativ cel mai
numeros și înaintat.

DIN AFARĂ.

Ruși la Dunărea de jos.

Sub titlul acesta publică „Nemzet”
și „Naplo” următoarea împărțire:

„Neobservată și în totă trecerea lucră
măna Rusiei la Dunărea de jos, dela
Odessa până la Schella Kladova. Până
acum s'au instalat în 28 de porturi ap-
ploiați de navigațiune. Pontonele aflatore
acolo sunt astfel construite, ca cu a-
jutorul lor, să se potă face poduri
peste Dunăre în timpul cel mai scurt
și la ori și ce punct. Corăbiile rusești
se întrebunțază deocamdată pentru trans-
portarea persanelor și a mărfurilor,
așa vaporul „Olga”, „Sokol”, „Bulgaria”
și „Russ”. Se află însă și o corabie de
răsboiu cu nou borduri, armată cu două
tunuri. Oficerii ruși observă cea mai mare
rezervă, se rețin dela ori și ce exprimări
politice și în comunicările lor reciproce
se folosesc de o scriere secretă. Până
la finea lui Septembrie vor apăre la
Dunărea de jos, încă două corăbii de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O mai mare accentuare a cultivării caracterului moral la școlari.

Motto: Este încântător, ași in-
chilipi că natura omenescă
se desvôlă din ea în ce
mai bine prin educațiune
și că pe acesta o pot aduce
la o formă potrivită pentru
omenime. În educațiune
zace taina cea mare a de-
săvârșirii naturei ome-
nesci — Kant.

Una dintre cele mai însemnate plân-
geri în contra școlii este: „că ea a de-
venit astăzi un institut pre de totului
totu instruitor”. Parola însemnaților
representanți ai pressei este, „că școlă
să facă mai mult pentru educațiune,
pentru cultivarea inimei și a caracteru-
lui.” Va să dice mai puțină știință, der
mai multă educațiune! Represenții școlii
și ai intereselor ei nu trebuie să
considere ca o ușurință o astfel de pre-
tensiune de valoare, nu căci această afa-
cere este de totu însemnată, încâtu fiă-
care învățătoru este îndatorat a se esa-
mina pe sine și a se întreba, îndată ce
are cunoștință de această pretensiune, că

ore în totdeauna a întrebunțată toate mijl-
cele ce duc la „educațiune”, și că în ori-ce
timp, precum a fost instructoru, a fost
tot-odată și educatoru?

Pretensiunea acesta de mai sus
este o urmare a deselor plângeri în
contra desfrului și a sălbătăcimeii, ce
se observă la tinerimea de ađ. Causa
principală a desfrului și a sălbătăcimeii,
care se lătesce în ziua de ađ atât de
însăpăimântător între tinerime, înzadar
o va căuta cineva în școlă, sperând a-o
afla aci, căci ea zace în mod neîndois
în familiă. Ametela și lăcomia de plă-
ceri a generațiunii de astăzi a avut
dreptu urmare, că viața familiilor s'a
destrămat, ceea ce eserecitate asupra ti-
nerimei o influență nefavorabilă. Pe lângă
tote că biserica n'a neglijat niciodată
a deștepta pe toți din amotela și a le
arata marginea prăpastiei, totuși școlă
are ocaziunea cea mai bună de a în-
drepta lucrurile în ogașa cea adevărată
și în deosebi învățătorii trebuie să esa-
mineze toate mijlocele, ce le stau la dis-
pozițiune pentru ajungerea scopului edu-
cativ al tinerimei.

E neîndois, cumcă scopul ultim
al educațiunii este întemeierea caracterului
moral.

Sub caracteru se înțelege direcți-
unea constantă a întregii nisuințe perso-
nale. Fiindcă însă nisuința pote fi mo-
rală sau imorală, așa și caracterul este
moral sau imoral. Caracterul imo-
ral este plin de egoism și condus
de egoism. „Unu talentu se pote nasce
și în singurătate, der unu caracteru
numai în vârtejulu lumii”, a dîșu unu
ore-care poetu. Din aceste cuvinte re-
sultă că numai viața cu luptele și vifo-
rele sale este adevărată școlă a caracte-
rului. Cultivarea caracterului nu cade
dec în timpul anilor de studiu. Cu
tote acestea școlă are mijloce ca să pro-
moveze cultivarea caracterului. Nu-i
lucru indiferent, că școlă se închină
principiului automaticeii școlarului sau
mecanismului, că în școlă domnește ve-
selia sau indiferența, ori amărăciune și
răutate, sau că învățătorii pune înto-
deauna și pretutindinea cel mai mare
pondu asupra simțemintelor morale, sau
că se îndestulesce cu rezultatul.

Fiindcă caracterul se manifestă
prin nisuință, așa el se basază pe cul-
tivarea voinței. Voința la timpul ei însă
este nu numai de cunoștință condusă,
ci mai vortos de simțeminte. Cultivarea
caracterului se basază dec și pe cul-
tivarea inimei. Cultivarea inimei și a vo-
inții trebuie să mērgă mână n mână, decât
e vorba să se formeze unu caracteru bun.
Dierweg nu numai că numesce inima:
isvorul simțemintelor, ci o numesce și
rădăcina lucrărilor raționale și funda-
mentulu energiei și a caracterului.

a) Cultivarea inimei.

Cultivarea inimei se basază pe cul-
tivarea simțemintelor. Afară de simțē-
mintele simțuale mai dinstingem simțē-
mintele religiose-morale, simpatice, estetice
și intelectuale.

1) Cultivarea simțemintelor religiose
morale. „Religiosul avend credință tare
în o ființă prea bună, prea înțeleptă și
prea puternică în acesta și află stēmpē-
rarea dorinței sale, îndestulirea consci-
inței sale morale și deslegarea tuturor
enigmelor. În evangelia nefalsificată a
lui Isus zace maiestatea, pacea și cură-

resboiu ruse. Aceste corăbii vor comunica deocamdată până la Belgradul A-genției rușii urmându-se cu cea mai viasă atențiune lucrările dela Pôrta de fier și despre aceste trimeturi raporturi în scrisse cu scrisoarea loră secretă.

O convorbire cu regele Milanu.

Duminea trecută editorul dîiarului „Karlsbader Zeitung“ a fost primit în audiență mai lungă de către regele Milanu în Karlsbad. Milanu i-a dîșit între altele: „Ađi după amăđi va sosi mama regelui Alexandru în Belgrad în contra voinței regentei și în contra voinței mele. Ea va sēmți încă ađi urmările acestui pasu. Dēcă ar fi primitu propunerile mele și ale regentei, i s'ar fi făcutu ađi la primire tôte onorurile. Regele Alec-sandru ar fi primit'o însuși și ar fi învitat'o la sine. Deóre-ce însă „mama“ n'a primitu propunerile nōstre, ea nici nu va vedē ađi pe rege și pōte cā nu'l ū va vedē de locu. Eu și regenții n'aveamū nimicū în contrā dēcă „mama“ venea pe anū de 2—3 ori cāte trei pānā la patru sēptēmāni la Belgrad și ar fi locuitū la regele; dēr eu și regenții nu putemū concede, ca tînērul rege sē fiā cu totulū pusū sub influința și crescerea ei; deórece eu ca tatā nu stau în Belgrad lāngā fiulū meu, nu e ertatū nici—mamei sē rēmānā acolo. Regina este „ambitioasă“ ea este o „personalitate politicā“ și nisuesce a cāștiga influința politicā. Eu însă voiu sci sē paralizēzū ori-ce influința a ei asupra tînērului rege și mē încredū în regenți, cu care amū stabilitū planulū, cum sē se crēcā tînērul rege. Pōte poimāne voiu pārași Karlsbadulū, dēr nu voiu merge la Belgrad, ci în Elveția și apoi la Parisu.“

Alegerile suplimentare în Franca.

În 6 Oct. st. n. se vor face alegerile suplimentare în Franca pentru camera deputațiilor. Tôte partidele se pregătescū deja pentru dîia acēsta decisivā, în care chiar Boulanger, după cum ne încredințēzā corespondentulū din Londra alū dîiarului „Gaulois“, pune mari speranțe, pentru cā elū așteptā alegerea a 60 de „boulangisti adevērați.“ Șansele opozițiunii antirepublicane în dîile din urmă s'au îmbunătățitū, pentru cā Boulanger și contele de Parisu, s'au unitū ca sē-și recomande partizanii lorū, sē imiteze esemplulū republicanilorū, și peste totū sē voteze pentru acei candidați ai opozițiunii, cari în primele alegeri au obținutū cele mai multe voturi. Însă nu toți candidații vor sē se supună instrucțiunii, care a fost adusā la Paris de Laguerre și Bocher. Suntū și astfel de roialisti, cari nu voiescū sē scie nimicū de Boulanger. În acēsta intențiune a lorū suntū roialisti sprijiniți de organele lorū publicistice dintre cele mai însemnate: „Le petit Moniteur“, „Gazette de France“ și „Monde“ reco-

mandā aprōpe unanimū partizanilorū lorū, sē se desfacă de Boulangismū și sē se înțelēgā cu republicanii moderați.

SCIRILE DILEI.

Rēscumpărarea regaliilor. În Buda-pesta au sositū multe deputațiuni ale orașelor și comunelor rurale spre a se plānge la ministrulū de finance asupra nedreptățirilor și nelegalităților ce se comitū la rēscumpărarea regaliilor. Între aceste deputațiuni se aflā și guvernamentali și opoziționali. În afaceri de bani toți suntū una. Se dîce, cā din cauza neobservării normelor legale la rēscumpărare se vor nase multe procese. Se vede tendința de a pāgubi pe unele persoane, pe cānd față cu alte persoane — mai alesū față cu domnii cei mari — se procede fōrte culantū. Orașele și comunele rurale suntū tractate cu aceeași necruțare.

Licența pentru vēndarea de beuturi spirtoase s'a pututū cere, precum scimū numai pānā la 1 Octomvre a. c. Magistratulū orașului Pesta a făcutū acum o reprezentațiā motivatā ministrului de finance, cu scopul ca sē se prelunģescā termenulū pentru cererea licenței de vēndare.

Maghiarizarea numelor de botez. Ministrulū de interne ungurescū a ordonatū, ca în tôte conscripțiunile oficiale numele de botez „pe cātū numai sē pōte“ se fiā scrisse în limba maghiarā. Ministrulū sē aflā acuma în mare încurcaturā deóre-ce s'a doveditū cā acēsta este fōrte greu cu puținā. Cum o sē traducā unguresce numele de botez sērbesci ca: „Dobrimir“, „Čedomir“, „Blagoie“, „Avacum“, „Zvonimir“, „Svetco“ ș. a. Acēsta e și mai greu decātū a se traduce „Josimū“, „Giga“ ș. a. Scimū cātā confusiā și cātū rēu s'a produsū în comitatulū Dobēcei cu acēstā nenorocitā schimosire a numelorū. Și totuși pe șovinisti nimicū nu-i pōte scōte din ale lorū. Dēr tôte mergū numai pānā la o vreme!

Sentințe condiționate. Unū dîiarū juridicū spune, cā ministrulū de justițiā intenționezā sē introducā în cause penale sentințe condiționate. Instituțiā sentințelorū condiționate este de origine englezā. Ea consistā în dreptulū judecătorilorū ca, la casū, cānd acusatulū n'a fostū pedepsitū mai înainte, cānd tîneretele, caracterulū de mai înainte și totū trecutulū lui n'ar motiva aplicarea legii, sē se abstea dela mēsurarea pedepsei, cānd maximulū pedepsei este o închisōre de doi ani. În casurile acēstea, pe lāngā cauțiune, acusatulū e lāsātū pe piciorū liberū unū timpū anumitū, și numai, dēcă în restimpulū acēsta

de probā nu aratā indreptare, ori dēcă comite chiar altū delictū, numai atunci aducū judecătorii sentință de pedepsă. Mulți acusați, cari, d. e., au furatū împinși de miseriā, prin asta scapā de pedepsă și experiența a doveditū, cā astfel de indiviđi, în cele mai multe casuri, nu mai ajungū înainte judecătorilorū pentru nouē delictē. În Belgia, la pedepse mai micē ca șese luni, dēcă acusatulū n'a fostū pedepsitū mai înainte pentru crime ori delictē, judele pōte suspinde pe unū timpū anumitū aplicarea pedepsei, la care fū condamnatū acusatulū. Dēcă în decursulū timpului acēstui, care nu pōte trece peste cincī ani, acusatulū nu va fi condamnatū pentru o nouā crimā ori delictū, sentința își pierde ori-ce putere, astfel încātū respectivulū se considerā ca și cānd ar fi avutū o viēță cu totulū nepătātā. În casū contrarū delictulū vechiū și celū nou se judecā colectivū. — În timpulū din urmă s'au ivitū voci, din cari se pōte deduce cā și în Austria și în Germania se va introduce instituțiā asta.

Țigări rele și tutunū rēu. „Westungarischer Grenzbote“ scrie: „Ferice de omenii aceia, cari nu suntū fumători...! Sperāmū, cā îi va succede guvernului nostru, ca sē stērpescā în scurtā vreme nēmullū fumătorilorū. Acēsta n'ar fi o minune. Cāci acela, care va privi bu-ruiēna puturōsā, ce se vinde sub numele de „țigări“, mai cu sēmā însē pe aceea, pe care o fumēzā omulū sēracu, omulū muncitorū, precum și acela, care va privi gunoiulū și prafulū, celū numimū „tabacū“ și'lū cumpērāmū scumpū, se va convinge, cā tutunulū, nu numai cā nu oferā nici o plăcere fumătorului, ci este într'unū gradū mare chiar vātēmātorū pentru elū. Sē-și cumpere cineva numai o țigarā de foi cu 1½ cr., sēu o portoricā cu 3 cr., sēu o cubā, britanicā sēu scie sfintulū cum le mai chiamā, și va afla, cā între 10 țigări, numai 2 ardū bine, dēr și acēstea rēspāndescū unū miorōșū așā de tare, încātū speciū de acēstea de țigări nu le poți fuma în odaiā și pe lāngā acēsta îți mai stricē și stomachulū cu totulū. Cu tabaculū acela însē pe care'lū fumēzā classa muncitōre stāmū și mai rēu. Dēcă dāmū bani mulți pe o astfel de marfā, suntemū în dreptū sē pretindemū dela statū, ca sē ne dea celū puținū o marfā bunā. În privința acēsta însē statulū are totū așā de puținā conștiință, ca și celū mai viclēnū jidanū, care ne înșelā la cumpērare“.

Ceva despre mine sēu despre industria montanā,

cu privire generalā la Romānia.
(Urmare și fine.)

Industria montanā se basēzā specialū pe prezența mineralelorū folositōre,

pe existența în apropiere a materialelorū de arsū și apoi pe aceea ca sē fiā apū curgētōre o'unū scāđēmētū corēspondētōrū.

Dēcă suntū acești factori de față, atunci se pōte întreprinde o industriā, care va da la timpulū sēu unū rezultatū destulū de bunū pentru înaintarea, ameliorarea și asigurarea existenței unuistatū și a poporului sēu muncitorū.

În timpii mai recentī vedemū mai în tôte statele, cum se nisuesce de o parte regimulū însuși, ēr de altā parte întreprinđătorii privați, spre a aduce la folosința omenilorū toți tesaurii produși și ascunși de eterna naturā în sinulū pāmēntului; vedemū întreprinđători cari, contrinși de împrejurările actuale și ale trecutului, se nisuescū a aduce industria montanā la acelū gradū alū perfecțiōnării, la care se aflā d. e. agricultura, sēu altā întreprindere naționalā economicā.

Cu armele sciințelorū provēdūtā, strābate sērmana ființă omenescā în sinulū pāmēntului cei mai grei obstacoli, riscāndu-și viēță numai ca sē asigureze venitulū țērii, ca sē dea omenirii obiectele cele mai absolutū necesare în viēța sa, și apoi ca sē aibā muncitorii o ocupațiune stabilā spre susținerea viēții lorū misere.

Bārbații de statū cari dorescū existența și prosperarea sigurā a poporului, a țērii lorū, s'au nisuitū și se nisuescū, ca tôte ramurile de industriā sē se dezvoltē și întreprinđā după regulile cele mai bune ale economiei naționale; ei, și însuși regentulū statului lorū, numai atunci își îndrēptā privirile spre ocuparea teritoriilorū din esternulū țērii, dēcă au cuceritū prin întreprinderi economice-industriale toți tesaurii, cari se aflā ascunși în interiorulū țērii proprie.

Din cele de pānā acum dîse putemū conchide, cā monticultura e o parte fōrte însemnatā a industriei, ērā acēsta împreunatā cu metalurgia, pōte sē dea unuistatū unū avēntū fōrte frapantū.

O minā lucrā veritabilū, dēcă valōrea materialelorū exploatate, separate și prelucrate pe calea metalurgicā, e mai mare, decātū speșele întrebuintate la acēste manipulațiuni. — Acēsta e regula principalā a monticulturii, care, dēcă o luāmū în considerare seriōsā, ne va duce la realizarea deplinā a scopului nostru. Neluāndu-se însē acēsta în considerațiune, vomū bāga într'o minā capitalurī colosale, vorū sēraci țēra sēu întreprinđătorii privați vomū ajunge la sapā de lemnū. Casurī de acēste nu avemū fōrte puține în realitate!

Avēndū deci în sinulū pāmēntului astfel de bunurī, cari le numimū minerale demne de exploatatū, trebuie sē ne îngrijimū de separarea lorū, de topirea, de prelucrarea lorū în forme recerute pentru acoperirea necesitățilorū nōstre.

ția judecății morale. Conținutulū ei este aceea ce este pururea adevēratū, bunū și sântū, scopulū ei luminarea, nobilitarea și fericirea omenilor. Prin infățșerile vieții naturale și omenesci acēsta evangheliā ne face sē recunōscemū revelațiunile unei ființe prē înțelepte, prē bune și prē puternice, ne face sē cunōscemū pe acelū Dumneđeu spiritualū, care este mai pe susū de timpū și spațiu, dela care 'și au existență tôte lucrurile din lume, în a cărui mână suntū vii și morții. Acēstū Dumneđeu este totodată modelulū celū mai înaltū moralū pentru tōtā voința și lucrarea omenescā; sub acēstā Dumneđeire trinitarā omenimea sē se adune în o familiā, în o comunitate moralā cōstatātōre din frați și surori spre a-și promova fericirea și desēvērșirea lorū¹⁾. Dēcă acēstā religiune ar fi propovēditā mai cu totdeadinsulū și urmatā mai cu fidelitate, atunci ea ca unū isvorū alū virtuții și alū iubirii omenesci ar scāpa lumea de cultulū idolilorū, de credința deșērtā, de fātșăriā și rēutate. Între mij-

¹⁾ veđi: Dittes, Invēțatura despre educațiune.

lōcele cari apērā de stricāciunea moralā, precum stima de sineși, îndemnulū de onōre, iubirea cātrā pārinți, stima cātrā omeni, bucuria și ocupațiunea, religiositatea ocupā loculū celū dintāiu. Religiositatea este baricada cea mai tare în contra vocei amāgirei și a ațșărilorū sensualitășii.

Sēmțămintele morale se referescū la voința și lucrarea omenescā și se manifestēzā sēu ca aprobare sēu ca desaprobare a acestora. Ele sē ndrēptā după conștiința moralā a acelui ce simțesce, adēcā după pārerile sale cu privire la bine sēu rēu, la dreptate și nedreptate, la lucrurī laudabile și condamnabile²⁾. Cu cātū este mai puternicā conștiința moralā a unui omū, cu atātū mai puternicū este și sēmțămēntulū sēu pentru dreptate sēu nedreptate, pentru moralitate și pentru erorile omenilorū. Compararea conștiinței morale a cutāruia cu lucrulū ce voesce sē-lū facā sēu sē nu'lū facā este trēba conștiinței. Cultivarea sēmțămēntelorū morale trebuie sē fiā atātū pen-

²⁾ veđi: Dittes, Psihologia.

tru pārinți cātū și pentru invēțatori obiectulū celei mai mari îngrijiri. Sub împregiurările firesci din familiā prosperēzā dezvoltarea moralā a copiilorū mai de sineși; pentrucā aici învață a cunōsce prin intuițiune viōie copilulū adevērata valōre a bunurilor vieții, a sātātății, a puterii, a dibāciei cu privire la cultivarea spiritului, formāndu-se apoi cu încetulū fundamentul tuturorū virtuțilorū. Cumpētulū, ordinea, diligența, cruțarea, înțelepciunea, dreptatea, iubirea de aprōpelui sēmțulū comunū în cerculū familiei cu ușurință este invēțatū. Mai greu este însă în familiile acelea unde domnesce luxulū, trufia, intoleranța sēu grobianitatea, prea mare sērăciā și lucrurī prea de josū.

Aci mai potū fi amintite încā unele cuvinte ale lui Dittes... vrednice de tōtā însemnătatea: „în împrejurările stricate ale societății de astāđi este lucru fōrte greu de a putē delātura dela generațiunea mai tînērā tôte influențele stricāciōse cu atātū mai seriōsā este însă problema educatorului de a-și fiinē curate pārerile sale, și a nu se lāsa a fi orbitū prin nici o lucire înșelātōre

și celū puținū în cerculū celū mai apropiatū de viēță alū copilului a da fiăcărui lucru și fiăcārei persoane însemnătatea ce i-se cuvine.“

Religiunea, studiulū moralei, istoria și tractarea bucăților de cetitū contribuiescū în forme varie a da prilejū la cultivarea conștiinței morale. Invēțatorulū firesce va face bine ca întotdēuna sē facā atentū pe copilū la modulū cugētării și alū intențiunii persōnelorū despre cari se tratēzā, întotdēuna sē înalte ceea ce este nobilū și amēsuratū datorinței și sē'i arate virtutea din partea ei cea fericitōre. Nesmintitū cā invēțatorulū trebuie sē se ferescā de prea multe vorbe umflate, de o aparițiune prea evlaviosā și de patosū fără leacū de sēmăbure. Lucrulū celū mai bunū este și aci acela, ca invēțatorulū sē sēmțescā elū însuși și încā cu căldurā. În praxā atērniā lucrulū mai multū dela sēmțămēntulū moralū curatū și pururea deșteptū alū educatorului, și fără de acēsta tôte regulile educative suntū zādarnice.

2. Cultivarea sēmțămēntelorū simpate-

Căci foarte puține corpuri mineralice cunoscem în natură, cari se pot întrebuința îndată după exploatarea lor din mină, fără a le supune unor preparațiuni mecanice. Esurile de feră, de plumb, de argint și a. nu au nici o valoare practică în forma lor primitivă; aceste trebuesc separate, topite, formate, spre a le pute da consumațiunei. Insuși cărbunii mineralici de multe ori trebuie spălați, trebuie curățați de corpurile sterile, cu cari sunt împreunați, și numai după eliberarea corpurilor neardivere seu sterile îi putem întrebuința. Sarea comună încă recere de multe ori o curățire etc.

Căștigarea, exploatarea mineralelor folositoare e deci ocupațiunea primitivă și cu acesta stă într'o legătură strînsă separarea, adică preparațiunea lor mecanică. E drept, că corpurile mineralice — fiă apoi aceste esuri metalice, cărbuni mineralici seu sarea comună — se separază după puțină încălcare la locul exploatării lor, adică în mină; însă adevărata clasificare după cuprinsul calitativ se poate implini numai la o vedere bună, numai la suprafața și mai adeseori numai prin întrebuințarea unor mașini tehnice. Această clasificare recere prin urmare un tehnicism practic, recere apoi mijlocul, prin care putem aduce la rezultat — pe lângă cunoștințele tehnologice — adevărata clasificare. Acest mijloc e în general delatatură însuși dată, e adică — puterea apei.

Apă o întrebuințăm spre mănarea mașinelor motorie și spre spălarea mineralelor seu spre conducerea procesului recerut la clasificare.

Decă avem acești doi factori, adică decă avem minerale folositoare și apoi mijlocul recerut la separarea lor, care e în forma apei, atunci putem fi siguri de o rațională existență a industriei montane. Materialele căștigate și separate vor avea o valoare destul de bună spre a resulta o monticultură veritabilă.

Însă decă căștigatele și separatele producturi nu pot avea nici o întrebuințare practică în starea lor brută, decă aceste materiale mineralice constau din esuri mineralice, atunci se recere o a treia manipulațiune spre a le face folositoare și întrebuințabile. Și această manipulațiune se implinesce prin metalurgică.

Factorii și condițiunile pentru întemeierea unei raționale industriei montane sunt în România într'un mod destul de suficient. Lipsesce însă acolo — energia, spiritul întreprinzător, despre ce autorul acestor șiruri s'a convins pe deplin cu ocaziunea excursiunei sale întreprinsă prin diferite locuri muntoase din România liberă!

G. Pocreanu.

*) Vezi „Chemica și Istoria ei“ publicată de mine în „Buciumul Român“, Iași, 1878. Nr. 1.

Tîrgul de vite dela Constanța.

„Monitorul oficial“ publică discursul ce l'a pronunțat ministrul român de domenii d. *Păucescu*, cu ocaziunea inaugurării tîrgului de vite dela Constanța. Acest discurs fiind de interes, pentru că desfășură importanța acestui tîrg, îl reproducem aici în întregul său:

Sire,

Trebuința unui tîrg internațional de vite cornute era una din trebuințele cele mai simțite. Tota țera simția nevoia unei instituții, care să înlesnescă vinderea vitelor noastre în străinătate.

Calea naturală pentru petrecerea vitelor era calea uscatului. Vitele noastre mari și mici treceau frontariile austro-ungare și străbăteau în piețele cele mari din centrul și din apusul Europei. Der puternicii noștri vecini, chiar înainte de expirarea convențiunei comerciale, ne-au închis frontariile lor și resbelul vamal ce s'a încins, după denunțarea convențiunei, a întărit acea stare de lucruri.

Astfel că calea uscatului ne-a fost închisă cu desăvîșire și era datorită noastră ca să căutăm a înlesni vitelor noastre calea cea largă și pură deschisă a mărilor.

Afară de acesta, din timpul războiului Ruso-Turc, a rămas în țera unele boale epidemice ori contagiöse, cari au stricată buna reputațiune a vitelor noastre. Și cu toate că boalele cele grele au fost cu desăvîșire stărpite, și nu mai vedem în țera, decât unele boale ușoare, pe cari le găsim chiar în țerile cele mai civilizate, totuși o bănuială a rămas, și acea bănuială este întreținută cu stăruință de cei interesați. Era datorită să facem toate sacrificiile necesare pentru ca ori-ce bănuială să piară și pentru ca să garantăm perfectă stare de sănătate a vitelor ce vindem.

La aceste două trebuințe răspunde tîrgul de vite dela Constanța.

Elu dă economilor, crescătorilor de vite cele mai mari înlesniri pentru vîndarea vitelor și dă cumpărătorilor cea mai deplină siguranță asupra sănătății vitelor.

Fără îndoială tîrgul acesta este mai înainte de toate un loc, în care proprietarii pot să aducă vitele lor spre vîndare ca în ori-ce tîrg.

Der, afară de acesta, este încă un loc de carantină pentru toate vitele ce se aduc spre vîndare și o instituțiune, care înlesnesce vîndarea.

Și în adevăr, vitele care vin spre vîndare trebuie să aibă un certificat, constatînd că în locul de unde vin nu există nici o boală, și că vitele însele sunt sănătoșe; după ce sosesc în tîrg, sînt examinate de medicul veterinar al tîrgului, și nu sînt primite decît după ce se constată că sînt în perfectă stare de sănătate; der afară de aceasta, înainte de a fi introduse în tîrg, sînt ținute în carantină, cele mărute trei zile, er cele mari șapte zile, și îngrijite sub ochii veterinarului în localuri speciale. Numai după toate aceste încercări vitele sînt bageate în tîrg și espuse spre vîndare; ecă în ce privește sănătatea vitelor.

Ecă acum înlesnirile ce tîrgul dă vîndătorilor.

Mai înteu cine vră să aducă însuși vite la tîrg găsesc în toate porturile mai însemnate un om care să înlesnescă trecerea Dunărei, singura parte grea a călătoriei.

Der decă nu voiesc să le aducă însuși, n'are decât să scrie și tîrgul trimite un om, care aduce vitele, fără ca proprietarul să plătescă nimic. Tote cheltuelile transportului, toate cheltuelile întreținerii vitelor în tîrg, până la vîndare, sînt făcute de tîrg și nu le plătesc proprietarul de cît după vîndarea vitelor.

Cu modul acesta credem a fi executat voința statornică a Majestății Vostre, ca să ridicăm una câte una pedecile ce întămpină prosperitatea economică a țerei.

Una din pedecile cele mai mari era greutatea ce avem de a ne desface vitele. Majestatea Vostre erați cu drept cuvînt preocupată de sorta crescătorilor de vite, cari au avut să sufere atât de mult, în timpul cei din urmă, din cauza închiderii frontariilor.

Tîrgul de vite dela Constanța răspunde la această patriotică preocupare. Așa, cum se stabilește, elu constituie o instituțiune economică din cele mai folositoare.

Elu constituie asemenea o dovadă mai mult de îngrijirea țerei pentru prosperitatea Dobrogei, și de îngrijirea Majestății Vostre pentru prosperitatea țerei.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“
(Serviciul biurolui de cosp. din Pesta.)

Belgrad, 2 Octomvre. Lucrurile încep să ia o fisonomie critică. Iritațiunea poporului sârbesc e mare și se îndreptă în contra regenței. Se crede că decă regența se va ține și mai departe de promisiunile ce i le-a făcut regelu Milanu, pozițiunea ei se va sdruncina. Condițiunile ce le-a pus regența reginei Natalia, ca să cêră sub numele de *Madame Ketsko* audiență la fiul seu și ca să se oblige de a părăsi Belgradul după patru săptămîni, le-a respins regina Natalia în modul cel mai hotărît, fiind siguru indemnata de ambasadorul rusesc *Persiani*.

Stuttgart, 2 Octomvre. Nu departe de stațiunea Wildpark s'au ciocnit două trenuri. Amîndou locomotivele, 4 vagoane au fost distruse, 7 persoane tură omorite, 40 rănite.

Rotterdam, 2 Octomvre. Lucrătorii dela docuri, cari făcuseră grevă vor începe adî erăși lucrul.

DIVERSE.

Surparea unui palat. Unul din cele mai renumite palaturi din Neapole, acela alu principelui de San Severo, s'a surpat în noptea dinspre 25 Septemvre. Portarul de Sanctis se scoborise în pivniță ca să mănance un pepene, ce

se păstra acolo. Impregiurarea acesta a mîntuit viața a mai mult ca cincideci de persoane. Portarul adî adecă un sgomotu înădușit, cum și dărimatură de didid și spăriat fugi numai decăt în căsarma pompierilor, cari la momentu alergară la fața locului și vedîndu pericolul amenințatoru, stăruiră ca toți locuitorii să părăsescă palatul. Era la orele unu din nopte. Mulți au fost silți cu puterea să iasă din palat, pentru că se opuneu. O oră după ce s'a deșertat s'a surpat întrêga parte nordică a palatului c'unu sgomotu înfricoșat, îngropîndu toți tesaurii de artă, aflătoru acolo, între cari și frescurile lui Luca Giordano din salonul celu mare. A fost adevărata norocire că nu s'a întemplate nici o mörte de om.

Consciențios. Dama, în societate, zîbindu cătră unu domn: „Îți mai aduc aminte, c'o jumătate de an înainte de asta îmi diceai, că decă nu consimtu cu d-ta, te vei arunca în Dunăre, unde va fi mai afundă. Spre bucuria mea însă astăzi te vedu sănătos și vesel.“ — Domnul: „Ei, gîndesc d-ta că locul celu mai afundu din Dunăre se găsesc așa ușor?“

Cursul pleței Brașov

din 2 Octomvre st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	9.44 1/2	Vînd.	9.47
Argintu românesc	-	9.38	-	9.40
Napoleon-d'or	-	9.47	-	9.48
Lire turcesce	-	10.72	-	10.74
Imperial	-	9.72	-	9.74
Galbeni	-	5.58	-	5.60
Scris. fonc. „Albina“	6%	101.—	-	102.—
„ „ „	5%	98.50	-	99.—
Ruble rusesce	-	122.—	-	124.—
Mărci germane	-	58.20	-	58.50
Discontul	6—8%	pe an.	-	-

Cursul la bursa de Viena

din 1 Octomvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	99.80
Renta de hartiă 5%	-	95.05
Imprumutul căilor ferate ungare	-	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	95.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	112.40
Bonuri rurale ungare	-	104.70
Bonuri cu clasa de sortare	-	104.70
Bonuri rurale Banat-Timiș	-	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	-	104.70
Bonuri rurale transilvane	-	104.70
Bonuri croato-slavone	-	104.53
Imprumutul cu premiul unghurescu	-	138.25
Losurile pentru regularea Tisei și Sghedinului	-	127.75
Renta de hartiă austriacă	-	83.80
Renta de argint austriacă	-	83.65
Renta de aur austriacă	-	110.60
Losuri din 1860	-	138.—
Acțiunile băncei austro-ungare	-	921.—
Acțiunile băncei de credit ungar	-	317.75
Acțiunile băncei de credit austr.	-	307.57
Galbeni împărătesce	-	5.66
Napoleon-d'or	-	9.48
Mărci 100 imp. germane	-	58.42
Londra 10 Livres sterlinge	-	119.75

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Simțăminte simpatetice se numesc acelea, cari sînt deșteptate prin imaginarea rului seu binelui străin. Compătămirea, bucuria, invidia, bucuria de rului altuia și a. sînt simțăminte simpatetice. — Copii în genere au o mare aplicare spre simpatia. Asemenea este cunoscutu, că simpatia și compătămirea pot să indemne voința ca să se săvîșescă fapte morale de îndurare, și fapte iubite de toți. Educătorul se va sêrgui deci din tope puterile să cultive aceste simțăminte pră folositoare. Spre a pute deștepta simpatia, învățatoru se va ni mai întău a cultiva în școlaru stima și iubirea cătră omeni. Școlarii au să cunoscă așăderă eminentele părțile cele bune ale omenilor, firesce că așa ca nu cumva prin acesta școlarul să fiă cuprins de un optimism unilateral. Literatura scandalosă trebuie să-i rămână de totă necunoscută școlarului. În decursul instrucțiunei, omul să i-se prezente școlarului în totă vrednicia și virtutea sa. Literatura poetică, istoria hîerică și cea universală dau un

materialu destul de bogat spre a pute planta în școlaru stima și iubirea cătră omeni. Exemplul învățatorului în compătămirea omenilor nici odată nu va face să slăbescă influința sa asupra școlarilor. Veselia din școlă, prietnia și bunătatea învățatorului, precum și promovarea școlarului vor deștepta în școlari simțămîntul mulțămirei, și intima relațiune spirituală cu toți conșcolarii va conduce la bucuria, compătămire, sociabilitate, sinceritate, dreptate și prin acestea s'a pus fundamentul virtuților celor sociabile. Învățatoru trebuie să fiă cu cruțare în judecata sa asupra altor omeni. Suferințele omenilor sînt a se descrie școlarului în colorii vii și școlarul de timpuri să învețe a se transpune în pozițiunea altor omeni. La instrucțiunea din istoria acesta este cu puțință numai prin așa numita instrucțiune biografică-istorică. Chiar și sciința naturală are să deștepte prin descrieri din vieța animalelor, compătămirea școlarilor. În unele țeri s'au format cu rezultat bun spre scopul acesta

între școlari societăți pentru scutirea animalelor.

3. *Cultivarea simțămîntelor estetice.* Simțăminte estetice se numesc acelea, ce sînt deșteptate prin imaginarea lucrului vrednic de iubit, a frumosului și a sublimului. Ele se nasc prin conlucrarea inimei cu simțualitatea. Simțămîntul esteticu pöte deveni unu isvoru bogat de bucurii curate, unu scutu în contra grobianității și lucrurilor de jos, o promovare a moralității între omeni. Totu ce cultivă simțăminte de frumșetă, simplitate și armonia, deșteptă simțăminte estetice. Încăperea școlară are să fiă înfrumșetată cu opuri de ale artelor frumose și cu tablouri, ce presentă animale, plante și minerale; pră frumosele cantece populare și poesia cărții de cetire are să înveselescă inima școlarului și toate cele frumose și sublime ce le-a lăsat Dumnezeu în natură au să-i fiă aduse școlarului la cunoștință cu ocaziunea instrucțiunei din fizică. Ori ce felu de aversiune în contra gustului are să fiă îndepărtată dela școlaru. Totu ce este

frumos servește spre a înălță vrednicia omului și de aceea își are strînsă legătură cu ceea ce este moralu. Învățatoru deci nu-i este iertat a desprețui cultivarea acestor simțăminte.

4. *Cultivarea simțămîntelor intelectuale.* A te bucura de adevăr, de siguritate, lămurire și ordine este unu simțămîntu intelectualu. Despre acestu simțămîntu amintesc poetul Schiller în poesia sa cătră bucuria când dice că: „aus der Wahrheit Feuerspiegel lächelt sie den Forscher an.“ Simțămintele intelectuale stau deci în legătură cu actele cunoștinței, prin urmare sînt promovate prin o instrucțiune pricepătoare, intuitivă, limpede și convingătoare. O instrucțiune, ce constă însă în prelegerea și memorisarea unor propozițiuni și învățatură ce nu sînt pricepute de cătră școlari, nu pöte decăt să promoveze antipatia, neplăcere, nesiguranță și confusiune și astfel să micșoreze cultivarea inimei.

(Va urma).

„ALBINA“
 Institutul de eredită și de economii
 Filiala Brașov
ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE
 cu 6%,
 acordă împrumuturi cambi-
 ale cu 6 1/2%—7%, cari pelângă
 o reducere corăspundătoare a
 sumei cambiului și întru câtă
 starea numerarului din cassă
 ar permite, se pot și de
 mai multe ori prolongi.
 Informațiuni mai de aproape se
 pot lua dîlnic în biroul insti-
 tutului, piață No. 90 dela 8—2
 ore d. a. 87,17

DE INCHIRIAT
 este casa din preurbulul Scheiu,
 strada mare Nr. 1380, constă-
 tătore din trei odăi, bucătăria,
 pivniță, pod, un grajd
 mic și o grădiniță, de acuma
 până la Septemre 1890.
 Informațiune mai de aproape
 dă Eforia școlară în edificiul
 gimnasiului român ort. răs.
 de aici. 173,3—1

Numere singuratic
 din „Gazeta Transilvaniei“
 à 5 cr. se pot cumpăra în
 tutungeria I. Gross, și în li-
 brăria Nicolae Ciureu.

AVISUL 171,3—2
Dentistul D^r. GUST
 s'a întorsu din călătoria, ce a întreprins'o pentru a se recrea,
 și ține consultațiuni ca și mai înainte dela 9—12 și dela 2—5 ore.
Têrgul pómelor No. 93.

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să
 binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de
 pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Cea mai plăcută apă minerală.

Apa minerală
 de
„RÉPÁT“

prin celă mai bogată conținut de acid carbonic și
 celă mai curată acid alcalic — făcendă abstracțiune
 de eminenta ei valoare medicală în contra lipsei de
 apetit, în contra indigestiunii, greutății la stomac, bô-
 lelor de rinichi și ale canalelor urinului, nervosității,
 anemiei și slăbiciunii — se distinge escelentă ca béu-
 tură obicinuită de tôte celelalte ape de asemenea na-
 tură, avendă proprietatea, ca gustul ei plăcut și rē-
 coritor să se menție mai multă timp.
 După opiniunea autorităților competente Apa mi-
 nerală de „Répát“ — în urma norocosei ei compo-
 sițiini chimice și altă conținutului ei estraordinar de
 bogat în acid carbonic — principialmente
 natrium de acid carbonic — concentrat — întrece nu numai tôte apele minerale
 de felul acesta din Austro-Ungaria, ci și multe din
 cele mai renumite ape minerale din străinătate.
 Este de căpătăt la tôte băcăniile mai mari, far-
 macii și restaurante, precum și în cantități mai mari la
 109,24-24
 Depositul principal
G. GIESEL, Brașov,
 Stada Teatrului No. 312

Face cele mai escelente servicii la suferințe de stomac.
 Cea mai bună beutură recreatorie pentru masă.
 Apă minerală forte plăcută pentru vinu.

Mersul trenurilor
 pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeală				Predeală—Budapesta				B.-Pesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu				
Tren de per-sone	Trenu accelerat	Trenu omni-bus	Trenu mixt	Trenu omni-bus	Trenu accelerat	Trenu de per-sone	Trenu mixt	Trenu omni-bus	Trenu de per-s.	Trenu de per-s.	Trenu mixt	Trenu de per-s.	Trenu de per-s.	Trenu mixt	Trenu de per-s.	Trenu de per-s.	Trenu mixt	Copsa-mică	Sibiu	
Viena	11.—	3.40		Bucuresci		7.30	7.30	Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică	2.05	4.35	Șeica mare	2.38	5.05
Budapesta	8.31	9.20	3.10	Predeală		12.50	12.50	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Lónneșu	3.22	5.46	Ocna	8.—	3.46
Szolnok	11.20	11.25	7.22	Timișu		1.19	1.19	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Sibiu	8.35	4.18	Sibiu	8.35	4.18
P. Ladány	2.22	1.04	5.52	Brașov		4.54	2.15	Arad	3.53	5.36	Șibot	1.01	4.43	Sibiu—Copsa-mică						
Oradea-mare	4.18	2.30	8.46	Feldióra		5.37	2.47	Glogovața	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13	Sibiu	2.30	9.10	Ocna	3.04	9.10	
Várad-Velenceze		2.35	9.18	Apața		6.15	3.07	Györök	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47	Sibiu	2.30	9.10	Șeica mare	3.04	9.10	
Fugyi-Vásárheli		2.42	9.27	Ágostonfalva		6.43	3.22	Paulișu	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27	Copsa-mică	11.09	11.35	Cucerdea	3.05	10.20	
Mező-Telegd		3.00	9.44	Homorod		7.31	3.56	Radna-Lipova	4.05	5.17	Branicica	3.23	6.54	Reghinul săsesc	3.05	10.20	Cheța	3.35	10.50	
Rév		3.31	10.21	Hașfalău		9.09	5.07	Conop	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20	Ludoșu	3.51	11.11	M. Bogata	4.06	11.20	
Bratca		3.50	12.16	Sighișora		9.33	5.28	Soborșin		6.05	Gurasada	4.08	7.32	M. Bogata	4.06	11.20	Iernut	4.43	11.57	
Bucia		4.05	12.54	Elisabetopole		10.02	5.57	Bérvava		6.23	Zam	4.44	8.03	Iernut	4.43	11.57	Sânpaul	4.58	12.12	
Ciucia		4.24	1.57	Mediaș		11.04	6.19	Soborșin		7.20	Șibot	5.30	8.38	Mirașteu	5.21	12.36	Mirașteu	5.21	12.36	
Huiedin		4.56	3.11	Copsa mică		11.24	6.33	Gurasad.		8.26	Radna-Lipova	6.47	9.46	Oșorheiu	5.40	12.55	Oșorheiu	5.40	12.55	
Stana			3.40	Micăsasa		11.39	6.47	Ilia		8.47	Paulișu	7.28	10.20	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Aghiriș		5.26	4.15	Blașiu		12.30	7.09	Branicica		9.11	Györök	7.43	10.34	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Ghirbău			4.36	Crăciunel		12.45	7.47	Deva		9.42	Glogovaț	7.59	10.50	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Nădășel		5.49	4.58	Teiuș		1.13	8.05	Simeria (Piski)		9.59	Arad	8.42	11.30	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Clușiu		6.14	5.26	Aiud		2.18	8.23	Orăștia		11.—	Szolnok	9.20	12.05	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Apahida	11.05			Vințulu de sus		2.48	8.33	Șibot		11.29	Budapesta	2.22	5.10	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Ghiris	11.23	6.30		Cucerdea		2.56	8.43	Vințulu de jos		12.02	Viena	6.—	8.15	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Cucerdea	12.44	7.29		Ghiris		3.14	9.04	Alba-Iulia		12.02	Teiuș	6.—	8.15	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Uióra	1.27	7.53		Apahida		3.48	10.04	Teiuș		12.02		1.40	6.05	Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Uióra	1.34			Clușiu		5.56	10.41			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Vințulu de sus	1.42	8.02		Nădășel		6.45	10.57			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Aiud	2.07	8.21		Ghirbău		7.06	11.20			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Teiuș	2.26	8.43		Aghireșu		7.22	11.54			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Crăciunel	3.11	9.05		Stana		7.37	11.54			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Blașiu	3.24	9.18		B. Huiedin		8.03				12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Micăsasa	3.54	9.40		Ciucia		8.24	12.24			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Copsa mică	4.09	9.53		Bucia		8.42	12.24			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Mediaș	4.39	10.08		Bratca		9.04	12.36			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Elisabetopole	5.11	10.32		Rév		9.20	12.48			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Sighișora	5.45	11.07		Mező-Telegd		9.37	1.03			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Hașfalău	6.12	11.22		Fugyi-Vásárheli		9.55	1.29			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Homorod	7.32	12.31		Várad-Velenceze		10.20	1.43			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Ágostonfalva	8.17	1.02		Oradea-mare		10.47	1.49			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Apatia	8.37	1.20		P. Ladány		10.57	2.04			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Feldióra	9.06	1.40		Szolnok		11.04				12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Brașov	9.45	2.34		Budapesta		11.19	3.27			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Timișu	5.32	3.17		Viena		1.19	5.10			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Predeală	6.17	3.48				3.31	7.06			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	
Bucuresci	9.35	9.35				6.30	8.40			12.02				Reghinul-săs.	6.—	4.53	Reghinul-săs.	6.—	4.53	

Notă: Numerii încadrați cu niii gróse însemnăză órele de nópte.